

Gemeente
Leidschendam-Voorburg

Rechtbank 's-Gravenhage
Sector Bestuursrecht
Postbus 20302
2500 EH DEN HAAG

Leidschendam
Postbus 905
2270 AX Voorburg
Telefoon 14 070
Fax (070) 320 13 02
www.leidschendam-voorborg.nl
info@leidschendam-voorborg.nl

Datum 1 juli 2013
Ons kenmerk 875742
Uw brief/kenmerk Zaaknummer SGR 13/4413 WABOA
Contactpersoon Dhr. Ing. D. Rietbergen
Telefoon 070-300 9640
Bijlagen -Tekstpassages uit het Regionaal Structuurplan Haaglanden 2020
(vastgesteld 16 april 2008) en de provinciale structuurvisie 'Visie op Zuid-Holland' (vastgesteld 2 juli 2010)
-Advies welstand Stichting Dorp, Stad & Land inclusief montagebeelden 4 juni 2013
Onderwerp Beroep tegen verlenen 1^e fase omgevingsvergunning voor Westvlietweg 7 te Den Haag (realiseren windturbine)

Geachte heer/mevrouw,

Het College van Burgemeester en Wethouders van Leidschendam-Voorburg heeft op 28 mei 2013 beroep aangetekend tegen het besluit van 23 april 2013 van Burgemeester en wethouders van Den Haag, Dienst Stedelijke Ontwikkeling. Het besluit betreft het verlenen van een omgevingsvergunning 1^e fase voor het voeren van een afwijkingsprocedure voor het bouwen van een windturbine op het terrein Westvlietweg 7 te Den Haag.

Bijgaand treft u de inhoudelijke gronden van ons beroep aan.

Het college van Burgemeester en wethouders van Den Haag heeft geen aanleiding gezien haar standpunt te herzien naar aanleiding van de door ons ingediende zienswijze. Wij hebben echter procedurele bedenkingen en inhoudelijke bezwaren tegen het besluit. Ons beroepschrift gaat in op procedurele aspecten, het planologisch toetsingskader, bestuurlijke afspraken, aspecten ten aanzien van landschap, milieu & welstand, geluid en externe veiligheid.

Procedurele aspecten & planologisch toetsingskader

Aard en omvang van de afwijking van het planologisch regime

Graag in uw antwoord datum en ons kenmerk vermelden.

Het bouwplan voor het oprichten van de windturbine is in strijd met het ter plaatse geldende planologisch regime. Als juridische grondslag van het bestreden besluit is daarom benoemd artikel 2.1, lid 1 onder c van de Wabo juncto artikel 2.12, lid 1, sub a onder 3 van de Wabo.

Uit het bestreden besluit zelf blijkt niet van welk planologisch regime met toepassing van artikel 2.12, lid 1, sub a onder 3 van de Wabo ten behoeve van dit bouwplan wordt afgeweken. Slechts in de 'Bijlage activiteit afwijken bestemmingsplan', die deel uitmaakt van het bestreden besluit, wordt uiteengezet dat de betreffende activiteit is getoetst aan de ten tijde van het nemen van het bestreden besluit vigerende "Beheersverordening Vlietzone" en voorts dat met het bestreden besluit beoogd wordt van deze Beheersverordening af te wijken.

In de betreffende bijlage wordt echter ook gesproken over 'afwijken bestemmingsplan' en wordt verwezen naar het ten tijde van de indiening van de aanvraag om omgevingsvergunning voor het onderhavige bestemmingsplan nog geldende bestemmingsplan "Westvlietweg 1992". Wij zijn daarom van mening dat het bestreden besluit onvoldoende specifiek duidelijk maakt wat nu het geldende planologisch regime is waarvan bij het bestreden besluit wordt afgeweken.

Dat klemt te meer omdat noch in het bestreden besluit, noch in de 'Bijlage activiteit afwijken bestemmingsplan' expliciet wordt omschreven van welke bepalingen uit het vigerende planologisch regime bij het bestreden besluit wordt afgeweken dan wel of de aard en omvang van de betreffende afwijking op enigerlei wijze objectief is begrensd. Zoals het bestreden besluit thans is geformuleerd kan bij de voorliggende omgevingsvergunning van de beheersverordening (of bestemmingsplan) als geheel worden afgeweken. De gevolgen daarvan voor een goede ruimtelijke ordening zijn daardoor niet te bepalen, laat staan te beoordelen.

Goede ruimtelijke onderbouwing

Het bevoegd gezag kan met toepassing van artikel 2.12, lid 1, sub a onder 3, van de Wabo bij omgevingsvergunning afwijken van een bestemmingsplan of beheersverordening indien de activiteit niet in strijd is met een goede ruimtelijke ordening en de motivering van het besluit een goede ruimtelijke onderbouwing bevat.

Zoals hiervoor al opgemerkt is het bestreden besluit voor wat betreft de duiding van het planologisch regime waarvan wordt afgeweken zodanig onbepaald, dat alleen al daarom niet of nauwelijks kan worden beoordeeld of de onderhavige activiteit niet in strijd is met een goede ruimtelijke ordening.

Daarbij komt ook dat naar ons oordeel van een goede ruimtelijke onderbouwing bij dit besluit geen sprake is. De kennelijk als zodanig bedoelde bijlage bij het bestreden besluit is primair een projectomschrijving die er met name op gericht lijkt te zijn de positieve effecten van het oprichten van de windturbine op het perceel Westvlietweg 7 te Den Haag. Of en in hoeverre het bouwplan het belang van een goede ruimtelijke ordening aantast en of en waarom een dergelijke aantasting al dan niet aanvaardbaar is blijkt echter onvoldoende uit het betreffende document.

Ruimtelijke ordening is de verdeling van de ruimte voor de verschillende functies. Omdat ruimte schaars is, zullen daarbij keuzes gemaakt moeten worden. Bij het maken van die keuzes zullen alle ruimtelijk relevante aspecten inzichtelijk gemaakt moeten worden en, omdat belangen tegenstrijdig kunnen zijn, zullen alle betrokken belangen zorgvuldig afgewogen moeten worden. Deze belangenafweging is de kern van de ruimtelijke ordening: bij een goede belangenafweging moet duidelijk worden gemaakt waar welke functie wordt gepositioneerd, waarom die functie noodzakelijk is ('nut en noodzaak') en waarom die functie juist op een bepaalde locatie moet worden gesitueerd. Met andere woorden: een goede ruimtelijke onderbouwing zal altijd antwoord moeten geven op de vragen "Wat, waar en waarom daar?".

Wij zijn van mening dat van een integrale en zorgvuldige afweging van belangen in het hier als goede ruimtelijke onderbouwing aangemerkte document geen sprake is. Deels is sprake van een document (de projectomschrijving) die dat met name leest als een 'verkoopbrochure' voor de plaatsing van een windturbine op deze locatie, deels van een verzameling afzonderlijke documenten en rapportages die niet of nauwelijks in integrale samenhang ingaan op het belang van een goede ruimtelijke ordening resp. de betrokken belangen en de afweging daarvan. Eén integraal document waarin de kwalitatief-ruimtelijke inpasbaarheid, de toetsing aan vigerend beleid, de beoordeling van de haalbaarheid, etc. van het project deugdelijk is onderbouwd is niet aan het bestreden besluit ten grondslag gelegd. Het college van Den Haag bevestigt dit in de 'Bijlage beantwoording zienswijzen' ook expliciet.

Nog afgezien van de inhoudelijke bezwaren ten aanzien van het bouwplan, waarop wij hieronder nader zullen ingaan, zijn wij reeds hierom van mening dat het bestreden besluit de wettelijk vereiste goede ruimtelijke onderbouwing ontbeert resp. dat het van het bestreden besluit deel uitmakende document onvoldoende is om de conclusie te rechtvaardigen dat de hier aan de orde zijnde activiteit niet in strijd is met een goede ruimtelijke ordening.

Bestuurlijke afspraken

Het Stadsgewest Haaglanden heeft op de Nota Wervelender een zienswijze ingediend, waarin is aangegeven dat er geen bestuurlijk draagvlak is voor windenergie in de regio, gelet op het dichtbevolkt stedelijk gebied. Zowel de gemeente Den Haag als de gemeente Leidschendam-Voorburg maken deel uit van dat Stadsgewest.

Het Stadsgewest is van mening dat het aantal potentiële locaties voor windenergie schaars is binnen Haaglanden en dat er, samen met de provincie Zuid-Holland zorgvuldig moet worden bekeken waar de ambities voor windenergie op land kunnen worden gerealiseerd. Dit verzoek is meerdere malen door de bestuurders Ruimtelijke Ontwikkeling van Haaglanden-gemeenten onder de aandacht gebracht bij de provincie. Tijdens de bestuurlijke tafel Haaglanden en provincie Zuid-Holland van 5 december 2012 heeft de gedeputeerde afgesproken preciezer met elkaar te bepalen waar plaatsing in het zoekgebied A4 mogelijk is. De invulling van deze afspraak is tot op heden niet uitgewerkt. In de tussentijd heeft de gemeente Den Haag een procedure opgestart voor het plaatsen en faciliteren van een windturbine. Daarnaast stelt de gemeente Den Haag positief te staan tegenover de vraag om tijdelijke windmolens in de A4-zone te realiseren. Het initiatief zou passen binnen het in voorbereiding zijnde gebiedsperspectief voor de A4/Vlietzone en wordt als wenselijk gezien door de gemeente Den Haag. Wij zijn van mening dat dat niet in lijn is met de bestuurlijke afspraken op regionaal en provinciaal niveau.

Ook staat deze redenering haaks op eerder vastgesteld beleid van de gemeente Den Haag. In het Investeringsprogramma Stedelijke Ontwikkeling (IpSO) 2011 is voor het eerst besloten geen masterplan op te stellen voor de A4/Vlietzone. Ook in de jaren daaropvolgend is de urgentie om voor de lange termijn de positionering en identiteit van het gebied (en daaruit voortvloeiende programma's) te bepalen vervallen. Voor de Vlietzone (Noord en Zuid) geldt momenteel een beheersverordening, waardoor verdere verrommeling wordt voorkomen en de bestaande kwaliteiten van de A4/Vlietzone worden beschermd. Er worden dus geen (grootschalige) ontwikkelingen voorzien voor de middellange termijn, behalve de Rotterdamsebaan en het Trekfietstracé. Het faciliteren van een windturbine past niet binnen deze beleidslijn. Daarnaast is er nog geen (bestuurlijk) draagvlak voor het in voorbereiding zijnde gebiedsperspectief. Hierover is een bestuurlijke afspraak gemaakt in het Regionaal Structuurplan Haaglanden 2020 en de provinciale Structuurvisie 'Visie op Zuid-Holland'¹. Het is naar onze mening te prematuur te stellen dat de windturbine hierbinnen past.

Het plaatsen van een windturbine op deze locatie past derhalve niet binnen door diverse bevoegde gezagen gemaakte afspraken. Mede gelet op de invloed van windturbines op de wijde omgeving is afgesproken dat in gezamenlijk overleg naar een locatie zal worden gezocht. Ten aanzien van onderhavige turbine is daarvan geen sprake.

¹ Zie voor de bestuurlijke afspraken bijlage 1

Landschappelijke aspecten, milieu & welstand

De gemeente Leidschendam-Voorburg heeft de gecombineerde welstands- en monumentencommissie gevraagd het plan te toetsen aan het beleid van de gemeente Den Haag. Daarbij is een aantal bezwaren geconstateerd.

De bezwaren betreffen ondermeer de situering en de verhoudingsgewijs grote afmetingen van de windturbine. De commissie is van mening dat de voorgestelde locatie geen grote windturbine zoals voorgesteld verdraagt. Door de grote omvang heeft de windturbine een grote, gebieds- en gemeentegrens overschrijdende impact op de omgeving.

De windturbine is in deze omgeving door de verhoudingsgewijs grote omvang te nadrukkelijk aanwezig. Het bestaande landschapsbeeld en de aanwezige hoog gewaardeerde zichtassen worden door de gekozen positie van de windturbine, 560 meter ten zuidwesten van de Vliet, ongewenst verstoord².

Voor alle zorgvuldigheid is het plan ook getoetst aan de welstandsnota 2013 van de gemeente Den Haag (eind 2012 nog concept). Van 7 december 2012 tot 17 januari 2013 heeft de concept-Welstandsnota 2013 ter inzage gelegen. De windturbine valt binnen gebied 29 'Vlietzone'.

In de gebiedsbeschrijving van gebied 29 Vlietzone wordt gesproken over de rijke geschiedenis van dit gebied, de bijzondere landschappelijke waarden en de zichtassen (zie de bijlage uit de WN 2013). Over de bedrijventerreinen, de A4 en de zichtassen voor de buitenplaatsen wordt ondermeer het volgende gemeld:

'De bedrijventerreinen kenmerken zich door sobere en efficiënte bedrijfshallen met platte daken. De bouwhoogte bedraagt 8 tot 10 meter en tot circa 15 meter voor de grote bedrijven.' De nu voorgestelde windturbine is wanneer er wordt gemeten aan het uiteinde van de rotorbladen op het hoogste punt 10 keer zo hoog (circa 135 meter hoger)!

'In het programma Routeontwerp zet Rijkswaterstaat in op samenhang tussen het ontwerp van de snelweg en zijn omgeving. Dit wordt toegepast op de A4 als Deltaroute en de A12 als Regenboogroute.' Volgens de visie Deltaroute beweegt de A4 zich als een rivier met uiterwaarden door het landschap. Dit behelst onder meer het behoud van waardevolle landschappen, de ontwikkeling van snelwegparken en het accentueren van waterstelsels en cultuurhistorische linies. Door de plaatsing van een windturbine aan de rand van de Vlietzone worden de waarden van deze gebiedszone op een ongewenste wijze aangetast.

'De buitenplaatsen bestaan uit een hoofdhuis met bijgebouwen en een park of tuin. Ze zijn georiënteerd op de Vliet. Er bestaan sterke ruimtelijke relaties met de omgeving, zoals

² Zie hiervoor de bijlage met montagebeelden van de windturbine.

panorama's en zichtlijnen over de Vliet en de open polder.' De bestaande open zichtlijnen worden door de windturbine verstoord.

De windturbine heeft op zich zelf een verzorgde en gestileerde industriële vormgeving en is opgezet in een ingetogen grijze kleur passend bij een windturbine. Echter, volgens de Welstandsnota van de gemeente Den Haag dient een bouwwerk volgens de criteria samenhang te vertonen op alle schaalniveaus: in materialen, kleuren en detaillering, in geleding en verhoudingen, in volumeopbouw en schaal, en in de omgeving of de te verwachten ontwikkeling hiervan. De commissie is van mening dat de volume opbouw en schaal van de windturbine onvoldoende op de omgeving is afgestemd. Wij stemmen in met het advies van de commissie en nemen dit over als onderdeel van ons verweerschrift.

Tot de conclusie met betrekking tot volume opbouw en schaal komt ook de Welstands- en Monumentencommissie van de gemeente Den Haag. Op 29 mei 2013 heeft de commissie een negatief advies uitgebracht ten aanzien van het bouwplan. De conclusie luidt als volgt:

'De commissie heeft het bouwplan getoetst aan het onderdeel 'Algemeen toetsingskader' van de Welstandsnota. Hoewel de commissie waardering heeft voor de duurzame ambitie kan de commissie niet instemmen met de situering en schaal van de voorgestelde windturbine. Zij kan niet instemmen met de inpassing van de windmolen in deze omgeving doordat de schaal en afmeting van de windmolen te groot zijn. Het betreft een natuurlijke situatie nabij de groene Vlietzone en woongebieden'.

Het bouwwerk, de voorgestelde windturbine voldoet niet aan de criteria en gebiedsbeschrijvingen van de welstandsnota en is derhalve strijdig met redelijke eisen van welstand.

Geluid

Cumulatieve geluidsbelasting niet onderzocht

De gemeente Den Haag stelt in haar reactie op onze zienswijze dat er geen wettelijke grondslag is die noodzaakt tot onderzoek naar mogelijke cumulatieve geluidseffecten met andere nabijgelegen geluidsbronnen zoals de rijkswegen A4 en N14, RandstadRail en de NS-werkplaats.

Echter, ingevolge de Wet op de ruimtelijke ordening (Wro) dienen bij de akoestische beschouwing in het kader van een goede ruimtelijke ordening de mogelijke cumulatieve effecten van de windturbine met de bestaande geluidsbronnen wel te worden beoordeeld.

De gemeente heeft ten onrechte niet inzichtelijk gemaakt of mogelijke cumulatieve geluidseffecten met andere geluidsbronnen zullen optreden. Ook heeft de gemeente - als de cumulatieve geluidsbelasting had moeten worden bepaald – niet gemotiveerd onderbouwd waarom die belasting niet in de weg staat aan vergunningverlening.

Laagfrequent geluid niet onderzocht

Gemeente Den Haag geeft in haar reactie op de zienswijzen aan dat de Nederlandse regelgeving (nog) niet voorziet in een toets op laagfrequent geluid en dat daarom dit fenomeen niet is betrokken bij het akoestisch onderzoek.

Nederland kent inderdaad nog geen wettelijke norm voor laagfrequent geluid; daar wordt nog aan gewerkt. Dit betekent echter niet dat het niet mogelijk is om het fenomeen van laagfrequent geluid te betrekken bij het akoestisch onderzoek. Vooruitlopend op een wettelijke norm bestaan in Nederland de gebruikelijke richtlijnen NSG-richtlijn Laagfrequent geluid en de Vercammen-curve waarmee het al mogelijk is om het laagfrequent geluid van een windturbine in het akoestisch onderzoek te betrekken. De gemeente heeft ten onrechte het aspect laagfrequent geluid niet betrokken bij de akoestische beoordeling in het kader van een goede ruimtelijke ordening.

Externe Veiligheid

Het bij de vergunning behorende rapport “Kwalitatieve Risicoanalyse (QRA), Windturbine op terrein van CEVA Logistics, Den Haag, d.d. 7 oktober 2010 is te summier en kan daardoor niet worden aangemerkt als een volwaardige kwalitatieve risicoanalyse. Het rapport omvat slechts een toets aan de contouren van het persoonsgebonden risico (PR) en de beleidsregels van Rijkswaterstaat en ProRail. Bij het onderzoek is geen rekening gehouden met cumulatieve- dan wel domino-effecten op het transport van gevaarlijke stoffen over de A4. Er is niet aan hand van het Handboek Risicozonering Windturbines berekend of het vervoer van gevaarlijke stoffen over de A4 een significant verhoogd risico (verhoogde faalkans van een tankwagen) heeft door toedoen van de windturbine. Daarnaast ontbreekt een berekening, met behulp van het handboek, van het individueel passanten risico (IPR).

Er is geen sprake van een volwaardige kwalitatieve risicoanalyse (QRA), zodat er nog niet voldoende zicht is op de gevolgen voor de externe veiligheidssituatie door plaatsing van de windturbine, waardoor nog niet had kunnen worden geconcludeerd dat de windturbine geen onacceptabele invloed heeft op de omgeving.

Datum 1 juli 2013
Ons kenmerk 875742
Pagina 8/8

Gemeente
Leidschendam-Voorburg

Met vriendelijke groet,

burgemeester en wethouders van Leidschendam-Voorburg,

mr. ing. J. Eshuis
secretaris

drs. J.W. van der Sluijs
burgemeester